

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA

**ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE**

Br. Dokumenta: 22.19.1-2016-08

**IZVEŠTAJ O REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA OPŠTINE KAČANIK
ZA GODINU ZAVRŠNO SA 31 DECEMBROM 2016**

Priština, jun 2017

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Nacionalna Kancelarija Revizije obavlja revizije regularnosti i performanse i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da doprinesemo zdravom finansijskom upravljanju u javnoj upravi. Mi obavljamo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije u javnom sektoru i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu odgovornost javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o revizorskom mišljenju o Godišnjim Finansijskim Izveštajima *Opštine Kačanik* u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora *Ćerkin Morina*, koji je nadgledao reviziju

Izveštaj i izdato mišljenje su rezultat revizije izvršene od strane Florim Malići – vođa ekipe, Mexhit Ferati i Arben Hundozi, član, pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije Fatlinda Ramosaj.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	7
2 Upravljanje.....	11
3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola	17
Dodatak I: Pristup i metodologija revizije	31
Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR ...	32
Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine.....	35
Dodatak IV: Pismo potvrđivanja	40

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Godišnjih finansijskih izveštaja Opštine Kačanik za 2016 godinu – koja određuje Mišljenje koje je dato od strane Generalnog Revizora. Pregled finansijskih izveštaja za 2016 godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih Institucija Revizije. Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup revizije je predstavljen u Spoljnom Planu Revizije¹, od datuma 09/11/2016.

Naša revizija se fokusira na:

(Detaljno je prikazano u Dodatku 1):

Nivo rada obavljenog od strane Nacionalne Kancelarije Revizije za izvršenje revizije za 2016 godinu, direktno odražava kvalitet unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta opštine.

Mišljenje Generalnog Revizora

Ne modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji predstavljaju tačan i ispravan izgled na svim materijalnim aspektima.

Isticanje Pitanja

Kao Isticanje Pitanja želimo pomenuti činjenicu da je tokom 2016 godine, isplaćen i registrovan kao kapitalna imovina iznos 97,428€ koje su u stvari subvencije i transferi.

Potpuno formulisanje mišljenja je detaljnije dato u poglavlju 1.1 ovog izveštaja.

Dodatak I, objašnjava različite vrste mišljenja koja se primenjuju od strane Nacionalne Kancelarije Revizije.

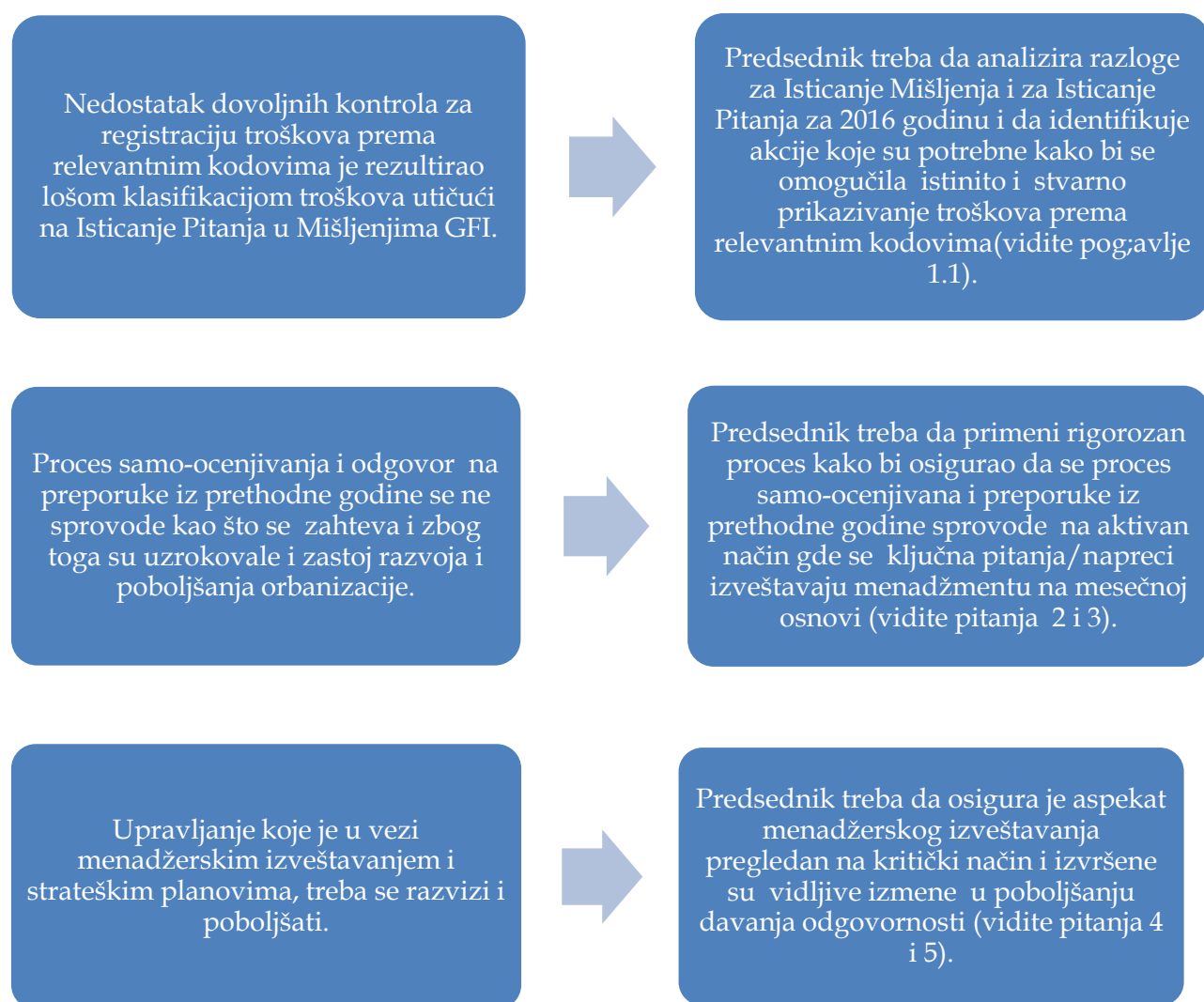
¹ Pojam "Spoljni Plan Revizije" je zamena pojma "Memorandum Planiranja Revizije"

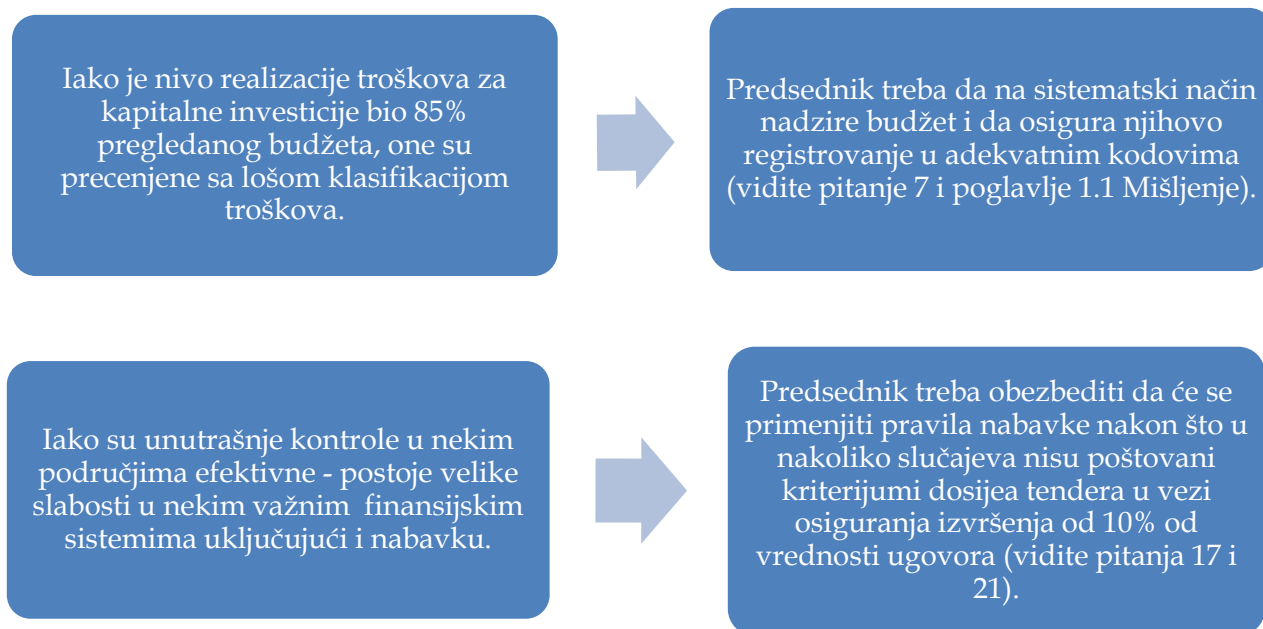
Želimo da zahvalimo Predsednika Opštine i njegovo osoblje na saradnji tokom revizorskog procesa.

Glavni zaključci i preporuke

Menadžment opštine je dizajnirao sistem unutrašnje kontrole, ali ove kontrole nisu funkcionisale u nekoliko važnim oblastima finansijskog menadžiranja. One se neprestalno trebaju monitorisati kako bi se osigurali da funkcionišu kao što treba. U nastavku predstavljamo oblasti u kojima se naišlo na nedostatke.

Naši glavni zaključci i preposuke su:

Odgovor Predsednika Opštine

Predsednik opštine je uzeo u obzir i složio se sa detaljnim nalazima i zaključcima revizije i založio se da će adresirati sve date preporuke. Predsednik opštine se dalje založio da će:

- razmotriti Izveštaj revizije u Skupštini Opštine
- do kraja januara 2018 godine, u Skupštini Opštine da razmotri napredak koji je postignut u sprovođenju Akcionog Plana o preporukama revizije, pre dostavljanja GFI 2017 godine u Ministarstvu Finansija.

Za detaljnije, vidite Dodatak IV.

---

1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koje su predstavljene u GFI-a. Mi takođe uzimamo u obzir izjavu koja je data od strane Glavnog Administrativnog Službenika (GAS) i Glavnog Finansijskog Službenika (GFS), kada se GFI dostavljaju Ministarstvu Finansija.

Izjava o predstavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usklađenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost Vladi da su pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da može se preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

1.1 Mišljenje Revizije

Ne-modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Revidirali smo GFI Opštine Kačanik za godinu završno sa 31 Decembrom 2016, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta kao i objašnjavajuće beleške finansijskih izveštaja.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2016, predstavljaju pravilan i tačan prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (računovodstva gotovog novca), Zakonom br. 03/L-48 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i Uredbom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Osnova za Mišljenje

Izvršili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za obezbeđivanje osnove za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na činjenicu da je opština uradila lošu klasifikaciju troškova gde iz kategorije kapitalne investicije izvršena isplata od 97,428€, u ime sufinansiranja sa NGO „Caritas Kosova Luxemburg“. Sufinansiranje sa ovim donatorom urađeno je u ime projekta „Razvoj Zajednica“ kao i u projektu „Premeštanje lekarskog osoblja“ u jednom zakupljenom objektu zbog izgradnje novog objekta GCPM u Kačaniku. Nastali troškovi su odobreni budžetnim tabelama Budžeta 2016 kao

kapitalne investicije, ali projekti predstavljeni u tabelama, ne ispunjavaju uslove da se tretiraju kao kapitalni projekti. Greške su vezane za početna planiranja opštine i ne adekvatna odobrenja od strane MF. Osim ovoga, vrednost registrovanih imovina u registru imovine i predstavljene u GFI su preценjeni za gore navedene iznose.

Odgovornost Menadžmenta i osoba koje su odgovorne za Upravljanje i GFI

Predsednik opštine Kačanik je odgovoran za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru – modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca te je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koje su uzrokovane bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama).

Ministar je odgovoran za obezbeđivanje praćenje procesa finansijskog izveštavanja opštine.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Materijalno pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, ona individualno ili u grupi mogu da utiču na odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI bilo da se ona pojavljuju usled prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

1.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

Zahteva se da opština izveštava u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i sa ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju od Budžetskih Organizacija;
- Zahteve Zakona br. 03/L-048, (sa izmenama i dopunama)
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 01/2013;
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 02/2013;
- Akcioni plan za adresiranje preporuka; i
- Zahteve Procedura za Finansijsko Upravljanje i Kontrole (FUK).
- Dali su GFI pripremljeni unutar vremenskog okvira i predati u MF;
- Dali je nacrt plan i završni plan nabavke predat blagovremeno; i
- Dali je opština pripremila i predala redovne treomesečne izveštaje Skupštini Opštini i jednu kopiju MF.

Svi gore navedeni zahtevi su izpunjeni, ali u nacrtu Godišnjih Finansijskih Izveštaja primetili smo nekoliko propusta. Dali smo nekoliko predloga za poboljšanje podataka u GFI i za obezbeđenje potpunosti potrebnih otkrića. Nekoliko učinjene ispravke su sledeće:

- Kod člana 13 Izveštaj prijema i isplata u gotovinskom novcu, ukupan iznos potrošnje fondova je pogrešno predstavljen u vrednosti od 1,219€, dok bi trebalo da ukupan iznos bude u vrednosti od 6,651€. Ista greška je ponovljena i u podacima predhodnih godina;
- Kod obelodanjivanja beleške 3 u kategoriji robe i usluge ima razlike između onoga šta je potrošeno prema ISFUK i onom što je otkriveno u GFI između ekonomskim kodovima kao sledeće:
- Ekonomski kod 13470 (tehničke usluge) prema riznici vrednost je 5,456€ dok u otkrivanju 5,507€;
- Ekonomski kod 13503 (računar u vrednosti ispod 1000€) prema riznici vrednost je 4,296€ dok je u otkrivanju 3,996€;
- Ekonomski kod 13504 (Hardwer za IT u vrednosti ispod 1000€) prema riznici vrednost je 1,078€ dok u otkrivanju 0€;
- Ekonomski kod 13917€ (Provizija Banke NLB) prema riznici vrednost je 196€ dok u otkrivanju 2,996€;
- Ekonomski kodovi od 14010 do koda 14060 (održavanje) prema riznici vrednost je 126,795€ dok u otkrivanju 122,257€;

-
- Ekonomski kodovi 14210, 14220 i 14230 (publikacije i reklame) prema riznici vrednost je 6,019€ dok je u otkrivanju 6,219€; i
  - Ostali troškovi za usluge ne stoje u riznici, ali u otkrivanju je predstavljen kao poseban glas u vrednosti od 2,866€.
  - Kod otkrivanja beleške 3 robe i usluge i beleška 6 kapitalne investicije su predstavljene pogrešno vrednosti kod posvećene prihode dok bi trebalo biti predstavljene kod određenih grantova donatora;
  - Kod objašnjavajuće beleške 2,3,4,5 i 6 kolone Završnog Budžeta nedostaje predstava po ekonomskim kodovima i ukupan iznos u ovoj koloni;
  - Kod predstave beleške 12, pogrešno su obuhvaćene i donacije prošle godine u vrednosti od 2,377€.

Gore navedene ispravke su učinjene u završnoj verziji završnih GFI-ja, ali pregled ne finansijskih imovina iznad 1,000€ nije tačno predstavljen. Ovo pitanje opširnije smo tretirali u poglavlju 1.1 Mišljenje revizije.

IZJAVA OD STRANE MENADŽMENTA OPŠTINE

Imajući u vid gore navedeno, Izjava od strane Glavnog Administrativnog i Finansijskog Službenika, prilikom dostavljanja nacrta GFI-a Ministarstvu Finansija, može se smatrati tačnom, osim pitanja istaknutog u mišljenju, ali se ne smatra materijalnim uticajem.

1.3 Preporuke za prvi deo izveštaja

Za gore navedena pitanja daje se preporuka

Preporuka 1 Predsednik treba obezbediti da je urađena analiza za utvrđivanje razloga za Isticanje Pitanja Mišljenja i da se preduzmu potrebne akcije za evitiranje greške u lošoj klasifikaciji troškova i netačnu registraciju imovina. Takođe, treba obezbediti da su postavljeni efikasni postupci za potvrđivanje da nacrt plan GFI 2017 usmeruje sva podignuta pitanja u izveštaju i Izjava data od strane Glavnog Administrativnog Službenika i onog Finansijskog, se ne treba predati osim ako prema nacrtu GFI su primenjene sve potrebne kontrole.

---

2 Upravljanje

Uvod

Efektivni aranžmani upravljanja su ključni opštinu kako bi na uspešan način upravljao izazovima sa kojima se suočava za obezbeđivanje pružanja boljih usluga u korist poreskih obveznika i ostalih korisnika usluga.

Ključna alatka u podršci efektivnog upravljanja je i sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje da menadžmentu pokušava da razvije postojeće procese i kontrole. Na sličan način i kontrolna lista samo-ocenjivanja koja se popunjava od svih budžetskih organizacija obezbeđuje jedan okvir za razvoj proširenih aranžmana upravljanja. Vrlo je važno da su odgovori koji su dati od strane individualne budžetske organizacije podržani relevantnim dokazima.

Drugi deo pregleda aranžmana upravljanja odražava pregled:

- oblasti aranžmana upravljanja u kojima su potrebna važna poboljšanja i tamo gde mi verujemo da naše preporuke mogu generisati pozitivna poboljšanja, uključujući i pregled sistema Unutrašnje Revizije; i
- oblasti finansijskog upravljanja i kontrole koje su identifikovane preko našeg revizorskog rada uključujući i specifičan rad koji je usmeren ka pitanjima usklađenosti sa ključnim sistemima prihoda i troškova (ove oblasti su razmatrane u 3 poglavlju ovog izveštaja).

Opšti zaključak o upravljanju

Postoji određeni broj slabosti upravljanja unutar opštine, posebno u vezi sa odgovornošću, upravljanjem rizikom kao i o kvalitetu menadžerskog izveštavanja. Kontrolna Lista o samo-ocenjivanju koja je popunjena od strane opštine odražava ovo stanje samo delimično tako što odgovara na većinu pitanja srednjom ocenom od 2.27. Prema listi samo-ocenjivanja opština je dala negativan odgovor na 28 pitanja. Ovo znači da menadžment treba uzeti u obzir pitanja koja nisu postigla očekivani nivo.

Jedan od ključnih elemenata efikasne uprave opštine je i primena preporuka datih od strane spoljne revizije. Ovogodišnja revizija je istakla da je nivo primenjenih prošlogodišnjih preporuka bio nizak, i samo 5 od 18 preporuka je primenjeno.

Opština ima razvojni plan od 2011 godine, ali ovaj plan ne obuhvata obračunavanje troškova za merenje rezultata njenih ciljeva. Razvojni plan opštine više predstavlja statistike od koliko trend razvoja opštine.

Osim jednog hitnog plana opština nije pripremila listu rizika koji su zahtevi procedura Finansijskog Upravljanja i Kontrole.

2.1 Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

Naš izveštaj revizije za GFI 2015 je rezultirao sa 18 preporuka. Opština Kačanik je pripremila i blagovremeno predala Akcioni Plan za primenu preporuka iz prošle godine. Naš izveštaj je diskutovan i u Skupštini Opštine. Do završetka revizije 2016, pet (5) preporuka je primenjeno, sedam (7) je u procesu primene i šest (6) nisu primenjene. Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su one adresirane pogledaj dodatak III.

Pitanje 2 - Sprovođenje preporuka iz prethodne godine- Prioritet visok

Nalaz Sproveden je samo jedan deo preporuka iz prethodne godine jer menadžment nije primenio neki formalni proces za upravljanje i nadgledanje načina sprovođenja preporuka GR-a.

Rizik Kontinuirane slabosti menadžerskih kontrola i ostalih kontrola u ključnim finansijskim sistemima su rezultirali u:

- Ponavljanje loše klasifikacije kapitalnih troškova;
- Slabosti vezane za potraživanja kirije;
- Slabosti u izradnji liste rizika
- Kontinuirane slabosti u troškovima preko nabavke i slaba vrednost za novac; i
- Limitirana korist Unutrašnje Revizije.

Preporuka 2 Predsednik treba obezbediti da će se primeniti pojačani postupak davanja odgovornosti osoblja odgovornog za primenu preporuka, prema vremenskim rokovima i određenih prioriteta akcionim planom. Monitorisanje napredka preporuka se treba vršiti na sistematski način. .

2.2 Upitnik samo-ocenjivanja komponenata FUK-e

Ministarstvo Finansija je izradilo jednu detaljnu listu samo-ocenjivanja za budžetske organizacije kako bi se podržali efektivni aranžmani upravljanja. Mi smo za sve preduzete revizije testirali kvalitet upitnika samo-ocenjivanja FUK koji su dostavljeni Ministarstvu procenjujući po jedno od ključnih pitanja u svakoj komponenti kontrolne liste. Mi smo ispod sumirali naše nalaze za opštinu koje za cilj da daje komentar o kvalitetu celog dostavljenog upitnika samo-ocenjivanja međutim prikazaće stanje za određeni broj ključnih pitanja za podržavanje napora Ministarstva Finansija u povećanju efektivnosti procesa i u razvoju sistema FUK u celini.

Pitanje 3 - Upitnik samo-ocenjivanja - Visoki Prioritet

Nalaz Kao deo naše revizije, razmotrili smo ključna pitanja upitnika samo-ocenjivanja u vezi sa pet komponenti. U razmotrenim pitanjima smo našli da:

1. Upitnik samo-ocenjivanja koji je popunjen od strane opštinskog osoblja je dokazao da opština još uvek nije izradila listu rizika do kojih može doći i koji mogu uticati na postizanje ciljeva;
2. Efektivni procesi nadzora kao i sveobuhvatna strategija razvoja (uključujući i povezanost sa interesnim strankama kao i obezbeđivanje strategije sa punim troškom) nisu postavljene od strane opštine. Opština tokom 2016 godine je izveštavala u MF fizički napredak i finansijski prema zahtevima zakona budžeta, takođe su detaljnije razmotrene u poglavlju 2.3.1;
3. Unutrašnja revizija nije istakla gore navedena pitanja. Za opširnije, preduzeta radnja za adresiranje identifikovanih pitanja iz samo-ocenjivanja 2016 godine ograničena. Do ovoga je došlo zbog nedostatka jasnoće unutar opštine koje je vezano sa značajem ove kontrolne liste i sa tim ko je odgovoran službenik koji koristi ove mehanizme za podržavanje operativnih ispravki.

Rizik Nedostatak izrade liste rizika i način njihovog menadžiranja otkrivaju slabosti uprave, i kao takve redukuju mogućnost menadžmenta za reagovanje na vreme prema mogućim rizicima.

Preporuka 3 Predsednik treba obezbediti da je pregledano popunjavanje kontrolne liste samo-ocenjivanja i urađeno adresiranje oblasti sa slabostima na pro aktivan način. Treba se primeniti mehanizam za potvrđivanje tačnosti kontrolne liste kao i za obezbeđenje pratećih dokumenta. Mi predlažemo da se kontrolna lista ne preda MF pre nego što bude proverena od strane unutrašnje revizije.

2.3 Specifični pregledi upravljanja

Naš rad u posebnim oblastima aranžmana upravljanja je zasnovan preko planiranja revizije, uzimajući u obzir kontekst unutar kojeg deluje kao i izazove sa kojima se suočava opština.

2.3.1 Određivanje strateških ciljeva

Opština je obavezna da pripremi i prati strateške planove na nivou organizacije, kao: urbanističke planove, planove sredine, hitan operativni plan, strateški plan protiv korupcije, strategija regionalnog razvoja itd.

Opština je izradila niz strateških dokumenata, kao: Urbanistički plan; Razvojni plan opštine i strateški razvojni plan 2017-2019.

Pitanje 4 - Strateški planovi - Visoki prioritet

Nalaz Opština ima opštu strategiju ciljeva, međutim nije razjasnila odgovornosti za njegovu koordiniranje i razvoj, i u isto vreme nedostaje proračun troškova razvojnog plana. Opština ima izrađen plan protiv korupcije, ali zahtevi ovog plana još uvek se nisu počeli adresirati.

Rizik Nejasnoća u vezi sa primenom strategije, čini nemogućim da se prati ispunjavanje ciljeva sa gledišta vizije Opštine kao jednog od najvažnijih uslova dobrog upravljanja.

Preporuka 4 Predsednik treba da izradi akcioni plan za praćenje ispunjavanja ciljeva preko postavljanja efektivnih funkcija nadzora. Da obezbedi da će se pripremiti i plan protiv korupcije koji će se primenjiti prema zahtevima, i kao takav biće funkcionalan za efikasniju upravu.

2.3.2 Menadžersko izveštavanje i odgovornost

Menadžment je primenio jedan niz unutrašnjih kontrola da bi obezbedio da finansijski sistemi funkcionišu kako treba. Važno je da oni uključuju odgovarajuće izveštavanje kod menadžmenta kako bi se omogućio efektivan i blagovremen odgovor prema identifikovanim operativnim problemima. Veze između plana nabavke i budžeta kao i sastavljanje adekvatnih izveštaja na redovnim vremenskim osnovama smatraju se kao postavljene od strane opštine i dokazi koji su nam dati podržavaju do neke ovaj zaključak, iako izveštaju nisu uvek sastavljeni na redovnim vremenskim osnovama.

Pitanje 5 – Slabosti u menadžerskim kontrolama – Visoki prioritet

- Nalaz** Naš pregled menadžerskih kontrola koje su primenjene u ključnom finansijskom sistemu opštine je istakao slabo finansijsko izveštavanje visokog menadžmenta o troškovima i prihodima kao i ne kompletirane analize pružanja usluga. Ovo se desilo jer formular menadžerskih izveštaja ne pruža objašnjenja o izmenama u budžetu i zato što budžetska predviđanja nisu ažurirana na mesečnoj osnovi. Slično tome, ni operativni ciljevi se ne upravljaju na sistematičan način.
- Rizik** Kvalitet finansijskog izveštavanja i aktivnosti kod visokog menadžmenta je umanjio sposobnost menadžmenta da upravlja aktivnostima opštine na proaktivan način a u isto vreme je umanjio e efekat budžetskih kontrola. Ovo može rezultirati neplaniranim deficitom ili suficitom i da uspori akcije koje su potrebne za njihovo adresiranje. To takođe da učini da se prihodi ne prikupljaju kao što se očekivalo.
- Preporuka 5** Ministar treba da osigura da je izvršen jedan pregled za utvrđivanje oblika finansijskog i operativnog izveštavanja kod visokog menadžmenta od kojeg se zahteva da upravlja efektivnim upravljanjem delatnosti i da osigura da je postavljeno odgovarajuće rešenje do kraja 2017 godine.

2.4 Sistem unutrašnje revizije

Jedinica Unutrašnje Revizije (JUR) deluje Direktorom JUR i sa jednim revizorom. Uticaj proizvoda Unutrašnje revizije treba da se presudi od važnosti koju menadžment pruža adresiranju preporuka kao i od podrške i izazova koji su pruženi od strane efektivnog Komiteta Revizije.

Pitanje 6 - JUR i komitet revizije - Visoki prioritet

Nalaz Prema strateškom planu za unutrašnju reviziju za 2016 godinu planirana je realizacija ukupno 10 revizija, dok u godišnjem planu 2016 obuhvaćene su šest (6) revizije, koje su realizovane tokom godine. Tri (3) od ovih revizija su procenjene sa visokim rizikom, dve (2) srednjim rizikom i jedna (1) niskim rizikom. Ne ispunjavanje revizijske aktivnosti u skladu sa strateškim planom je rezultiralo zbog nedostatka kapaciteta ljudi u JUR.

Primena datih preporuka u završnim izveštajima završenih aktivnosti revizije JUR-a očekuje se da se izvrši od strane odgovornih upravnika revidiranih jedinica, ali isti planovi nisu pripremljeni.

Rizik Nedostatak dovoljnih kapaciteta ljudi u JUR je rezultirao u ne popunjavanje planiranih aktivnosti revizije prema strateškom planu, i samim tim sa ne obuhvaćenjem revidiranih aktivnosti prema proceni rizika i u proporciji sa veličinom organizacije. Dok ne priprema akcionih planova od strane relevantnog menadžmenta revidiranog za primenu datih preporuka od strane JUR, može uticati na nivo primene preporuka, tačnije na ne popravljavanje evidentiranog stanja i u ispunjavanju ciljeva organizacije.

Preporuka 6 Predsednik treba obezbediti preduzimanje potrebnih radnji za poštovanje pravnih uredbi, vezano sa organizovanjem sastava organizativne strukture JUR, odnosno jačanje uloge usluga unutrašnje revizije. Takođe, da obezbedi primenu preporuka JUR-a od strane odgovornih direktorijata revidiranih sistema, kao i da Komitet revizije izradi godišnji izveštaj u skladu sa Administrativnom Uredbom 11/2010.

3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola

Uvod

Naš rad o Finansijskom Upravljanju i Kontroli (FUK) izvan oblasti Upravljanja koje su naglašene u drugom poglavlju, odražava detaljni rad koji je preduzet o sistemima prihoda i troškova. Kao posledica toga mi razmatramo upravljanje budžetom, pitanja nabavke kao i ljudske resurse, imovinu i obaveza.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

Za opštinu, nabavka ostaje velika zabrinutost, jer se ne primenjuju pravilnici što rezultira u niskoj vrednosti koja se postiže za novac. Veliki broj aneks ugovora najbolje opisuje slabosti u planiranju nabavke, zatim ne poštovanje procedura nabavki, isplate i dovoljni dokazi itd. U kontekstu finansijskih sistema, kontrole nad prihodima, uopšteno, su bolje, ali kontrole nad nizom oblasti troškova zahtevaju dalje poboljšanje kako bi sprečili opštinu da nema kao posledicu budžetnu štetu. Glavna polja gde su potrebne više ispravke su isplate u ime sufinansiranja, loša klasifikacija troškova kao i prikupljanje potraživanja, naročito od kirije i takse na biznisu.

3.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Mi smo razmotrili prikupljene prihoda, izvore budžetskih fondova, kao i trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama. To je istaknuto na donjim tabelama:

Tabela 1. Sopstveni prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2016 Prijemi	2015 Prijemi	2014 Prijemi
Sopstveni prihodi	709,672	709,672	632,567	556,372	383,612

U 2016 godini plan prihoda je realizovan 89%, za razliku od 2015 godine gde su prihodi sakupljeni 80% dok u 2014 plan je realizovan 85%. Dakle, u 2016 godini ostvarenje sopstvenih prihoda je označilo porast u poređenju sa prethodnom godinom od 9%. Prihode obuhvatajući i one prenešene iz prethodne godine, su uglavnom potrošeni za kapitalne projekte u iznosu od 454,682€, za robe i usluge 74,153€, za subvencije i transfere 103,580€ i za plate i dnevnice 1,667€.

Tabela 2. Izvori budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ²	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje
Izvori Fondova:	6,631,386	6,883,478	6,651,210	6,942,159	6,545,962
Grant Vlade -Budžet	5,921,714	6,016,076	6,004,938	6,363,848	6,040,636
Prenete iz prethodne godine ³	0	142,982	139,523	143,851	119,390
Sopstveni prihodi ⁴	709,672	709,672	494,561	421,703	383,612
Unutrašnji prihodi	0	6,948	6,788	9,040	0
Spoljne donacije	0	7,800	5,400	3,717	2,324

Završni budžet je u poređenju sa početnim budžetom povećan za 252,092€. Ovo povećanje je rezultat povećanja Granta Vlade od 94,362€ prihoda prenešenih iz predhodne godine 142,982€ prihoda iz unutrašnjih i spoljašnjih donacija.

Ostvarenje budžeta u 2016 godini bilo je 6,651,210€ ili 97% završnog budžeta dok je u 2015 godini potrošeno 96% i u 2014, 95%. Uopšteno, opština je pokazala visoki nivo budžetne performanse osim kategorije kapitalnih investicija.

Tabela 3. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	6,631,386	6,883,478	6,651,210	6,942,159	6,545,962
Plate i Dnevnice	4,730,156	4,826,026	4,811,836	4,711,887	4,315,980
Roba i Usluge	510,531	530,050	504,543	453,387	488,117
Komunalije	132,750	134,500	116,053	123,890	118,209
Subvencije i Transferi	204,690	205,291	204,270	266,721	169,357
Kapitalne Investicije	1,053,259	1,187,611	1,014,508	1,386,274	1,454,299

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama su date u nastavku:

- Budžet za kapitalne investicije u 2016 godini je povećan za 134,352€. Nivo izvršenja završnog budžeta je bio 85%. Kapitalne investicije su zabeležile pad za 371,766€ u poređenju sa prethodnom godinom. Program za Javne Investicije obuhvata nekoliko projekata u nastavku iz prošle godine (13) i novi projekti (34) za tekuću godinu. Od 47 planiranih projekata, 7 nije uopšte počelo da se ostvaruje;

² Završni Budžet - odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

³ Sopstveni prihodi opštine koji nisu potrošeni u prethodnoj godini a preneti su u aktuelnoj godini.

⁴ Prijemi koje je entitet iskoristio za finansiranje sopstvenog budžeta.

-
- Porast budžeta za plate i dnevnice za 95,870€ je rezultat isplata za iskustvo rada kao i deficita u platama na kraju godine,
  - Porast budžeta u kategoriji za robe i usluge u iznosu od 19,519€ kao i komunalni troškovi u iznosu od 1,750€ je urađeno zbog preostalih obaveza iz prošle godine;
  - Budžet za subvencije i transfere je povećan za 601€ zbog potreba za pomoć za ne javne entitete. Nezavisno ovome na kraju 2016 godine ostalo je kao neisplaćene obaveze prema individualnim dobitnicima iznos od 14,145€; i
  - Unutrašnje donacije su 6,948€ kao i one spoljašne 7,800€. Unutrašnje donacije su uglavnom bile potrošene za kapitalne investicije, dok su spoljne donacije uglavnom potrošene za robe i usluge.

Pitanje 7 - Izvršenje Budžeta - Visoki Prioritet

- Nalaz** Opština je pokazala visoku efikasnost u realizaciji budžeta skoro u svim kategorijama troškova. Ali, zastoj u poređenju sa drugim kategorijama, primećuje se za kapitalne investicije (85%). Do ovoga je došlo zbog nedostatka planiranja i sistematske budžetne kontrole opštine u realizaciji kapitalnih projekata prema dinamičkom planu. Ovo je dokazano i od 7 planiranih projekata, koji uopšte nisu započele u 2016 godini.
- Rizik** Ne ostvarenje budžeta prema početnim projekcijama rezultiraće u ne postizanju ciljeva opštine i u finansiranju projekata i obaveza tekuće godine iz budžeta naredne godine.
- Preporuka 7** Predsednik treba obezbediti da će odrediti jasne ciljeve za poboljšanje planiranja i izvršenja budžeta u narednim periodima, i da postavi sistematsko monitorisanje nad izvršenjem planiranog budžeta, naročito za kapitalne projekte.

3.1.1 Prihodi

Sveobuhvatni troškovi u opštini Kačanik za 2016 godinu bili su 632,567€. Od njih su 557,286€ prikupljeni od strane opštine, dok je 75,281€ prihodi saobraćajnih kazni, sudova i šumarske agencije.

Opština je postavila jedan spektar kontrola za prikupljanje sopstvenih prihoda, ali se ove kontrole trebaju pojačati i monitorisati na sistematski način kako bi dali očekivane rezultate.

Pitanje 8 – Slabosti u upravljanju poreza na imovinu – Srednji Prioritet

Nalaz Opština nije uspjela uraditi ponovno-anketiranje za verifikaciju 1/3 registrovanih imovina, kao što se zahteva administrativnom uredbom 03/2011. Verifikacije je izvršena samo na 709 od 2900 registrovanih imovina ili nad 24%.

Rizik Ne potpuna verifikacija imovina prema zakonskim zahtevima omogućuje predstavu grešaka u kalkulaciji vrednosti poreza i može rezultirati neredovnim obavezivanjem za građane.

Preporuka 8 Predsednik treba postaviti kontrolu nad verifikaciju imovina, promene da se prate na vreme i da poresko obvezivanje bude tačno, sa ciljem korektne realizacije poreza na imovinu.

Pitanje 9 – Kašnjenja za dozvole izgradnje – Visoki prioritet

Nalaz Prema podacima riznice prihodi za dozvole izgradnje za period godine 2016 su bile 11,206€ ili 56% manje od predhodne godine. Slučajem provere evidencije za dozvole izgradnje pronašli smo da od 17 zahteva 5 nije razmotreno u roku od 30 dana nakon prijema zahteva, već su još uvek bili u procesu. Takođe, nema ikakvog sistema dokumentacije kako bi se potvrdilo da provereni dosije sadrži svu potrebnu dokumentaciju.

Rizik Činjenica da je bilo malo odobrenja zahteva, zatim kašnjenje u odobrenju zahteva za dozvolu izgradnje, može povećati rizik da građani ne podnose zahteve za dozvole izgradnje i da u ovom slučaju opština ima finansijski gubitak kao rezultat izgradnji bez dozvole, i da nema kontrole koje su potrebne na poljima izgradnje.

Preporuka 9 Predsednik treba obezbediti da će služba urbanizma razmotriti sve zahteve, samo nakon što će isti biti kompletirani svim pratećim dokumentima koji se zahtevaju za jednu dozvolu izgradnje i da obezbedi da će komisija za razmatranje zahteva primeniti rok od 30 dana od prijema zahteva, na način da usluge budu brze i tačne prema građanima.

Pitanje 10 - Ne potraživanje kirije od javnih imovina - Visoki prioritet

Nalaz Planirani prihodi iz korišćenja javne imovine za 2016 godine bili su 25,000€ dok su bili prikupljeni 15,938€. Nezavisno stepenu prikupljanja, slučajem testiranja osam (8) slučajeva pronašli smo da je opština 08/01/2016 produžila ugovor zakupca javne imovine, iako zakupac nije obavio predhodne obaveze.

Odgovorni službenik drži evidenciju za sve imovine izdate pod kiriju, ali ova evidencija nema dovoljnih informacija kako bi se osigurali da su sve vrednosti tačno i ispravno obračunate. Ovoj evidenciji nedostaju informacije za prenešeni saldo duga iz prošle godine kao i informacije za datum sklapanja ugovora, obuhvatajući i period korišćenja opštinske imovine.

Rizik Produženje ugovora prema zakupnika bez obavljanja predhodnih obaveza povećava rizik prikupljanja kirija, kao i nedostatak monitorisanja nad korisnicima javnih prostora povećava rizik da opština bude u finansijskom gubitku. Takođe, ne održavanje evidencije zakupnika sa potpunim informacijama dovodi do toga da menadžment nema značajne informacije ugovora i može uticati na primenu kažnjenih mera za sve one koji nisu tečni prema obavezi kao zakupnik.

Preporuka 10 Predsednik treba obezbediti da se neće produžiti ugovori sa zakupnicima koji nisu obavili predhodne obaveze, i da postavi potrebne mere unutar razumnog perioda da prikupi sve zaostale dugove. Takođe, da od odgovornog službenika traži da izradi jasnu evidenciju i da je kompletira svim potrebnim informacijama na način da menadžiranje kirija bude efikasnije.

3.1.2 Plate i dnevnice

Plate i Dnevnice se isplaćuju putem jednog centralizovanog sistema. Ključne kontrole koje potvrđuju tačnost i celovitost isplata su: a) ovlašćenje platnog spiska; b) verifikacija mogućih promena i c) provera budžeta za ovu kategoriju kao i obračunavanje Riznicom. Troškovi za plate i dnevnice za 2016 godinu su bili 4,811,836€ ili oko 100% budžeta za ovu kategoriju.

Pitanje 11 – Izvršenje plate nakon isteka ugovora rada – Srednji Prioritet

Nalaz U ovom slučaju evidentirali smo da jedan zaposleni u departmanu usluga primarnog zdravstva je isplaćen platom narednog meseca nakon isteka ugovora rada, dok mu je radni odnos prekinut vladajućom odlukom nakon prijema plate, tačnije na početku drugog meseca nakon isteka ugovora.

Rizik Ne poštovanje vremenskih rokova isteka ugovora radnog odnosa, tačnije izvršenje plate nakon isteka ugovora rada, može rezultirati neplaniranim troškom budžeta.

Preporuka 11 Predsednik treba da obezbedi preduzimanje potrebnih radnji za poštovanje procedura za ostranjivanje na vreme sa platnog sistema osoba kojima je prekinut radni odnos.

Pitanje 12 - Licence rada zdravstvenog osoblja – Srednji Prioritet

Nalaz U dva slučaja evidentirali smo da zdravstveno osoblje u departmanu usluga za primarno zdravstvo, nemaju licence rada koje su aranžirane ili obnovljene validnim vremenskim rokom, koje služe za vršenje profesije na nezavisan način i u skladu sa zakonskim pravilima, dok trenutno poseduju radne licence sa isteklim vremenskim rokom.

Rizik Ne obnavljanje licenci rada ili ponovno licenciranje zdravstvenog osoblja, može rezultirati u ne skladu sa Administrativnom Uredbom (Zdravstvo), br. 10/2011 Registrovanje i Licenciranje Zdravstvenih Stručnjaka.

Preporuka 12 Predsednik treba obezbediti preduzimanje potrebnih radnji za poštovanje pravnih zakona, vezano za ponovno licenciranje prema potrebama osoblja zdravstva, u skladu sa relevantnom Administrativnom Uredbom za Registrovanje i Licenciranje Zdravstvenih Stručnjaka.

3.1.3 Robe i usluge, kao i komunalije

Završni budžet za subvencije i transfere u 2016 godini je bio 530,050€. Sa toga budžeta je potrošeno 504,543€ ili oko 95% budžeta izdvojenog za ovu kategoriju. Neisplaćene obaveze za robe i usluge na kraju 2016 godine bile su 3,708€.

Pitanje 13 – Nedostatci u primeni ugovora i isplaćivanja – Visoki Prioritet

Nalaz Opština je sklopila ugovor dana 02/02/2016 iznosom od 53,810€ za održavanje lokalnih puteva. Dana 17/03/2016 opština je isplatila EO iznosom od 13,130 za jedan račun datuma 16/02/2016 u ime pređašnje situacije za zimsko i letnje održavanje puteva. Nismo našli da je nadležni organ pismeno potvrdio urednost uviđene situacije. Prema analizi primetili smo da je opština unutar 6 meseci realizirala ovaj projekat, iako je bila potpisala jedno-godišnji ugovor. Ovo je kao rezultat nesprovođenja potrebnog planiranja troškova jer opština ima potrebu za celogodišnje održavanje, zimsko i letnje. Ovo je koštalo dodatnim troškom tako što je sklopila još jedan ugovor jednim drugim operaterem.

Dana 19/02/2016 izplaćen je iznos od 3,600€ u ime usluga obavljenih od strane Kosovske Policije. Prema spisku koji je dostavljen od strane policije, nismo našli gde su obavljene ove dužnosti. Sporazum je sklopljen dana 15/07/2015 od tri strane: Opština, Policija i Agencija šumarstva za četvoromesečni period sa cenom od 2.5€/h gde je cilj ovog sporazuma bio sprečavanje i zaštita od unuštenja šume. Prema analitičkom pregledu za 2016 godinu isplaćeno je 21,120€ u ime izvršenih usluga. Mi nismo našli drugi dokumenta za produženje ugovora.

Slučajem testiranja isplate od 4,600€ u ime eliminacije psa litalice, primetili smo da opština ne poseduje dovoljan dokaz za formu tretiranja eliminisanih psa. Pronašli smo listu sa brojem od 250 ulovljenih psa, ali ne i postupak dali su oni poslani na dalje tretiranje ili su eliminisani.

Rizik Unutrašnje kontrole nisu uspele sprečiti gore navedene postupke koje su praćene neispravnošću, koje mogu doneti opštini dodatne troškove u ispunjavanju ugovora i operativnih aktivnosti. Nedostatak pismenih izveštaja bez specifikacije obavljenih poslova, povećava rizik da posao nije obavljen u skladu sa ponudom i uslovima ugovora. Dok isplate bez ugovora, rizikuju da troškovi ne budu opravdani, i kao takvi, mogu se smatrati neredovnim.

Preporuka 13 Predsednik treba obezbediti da će menadžeri prijekata pripremiti pismene izveštaje za svaku situaciju tako što će tačno specifikovati ulicu ili lokaciju gde je posao obavljen, kao i da potvrde količinu i kvalitet posla. Takođe, gtreba obezbediti da nijedan trošak nije sertifikovan bez relevantnog ugovora.

Pitanje 14 – Troškovi za komunalne usluge – srednji prioritet

- Nalaz** Dana 29/04/2016 je sklopljen ugovor između Predsednika Opštine i RGO “Pastertia (Cistoća)” iz Uroševca za vršenje uslugazahtevanih od strane opštine Kačanik. Dana 24/11/2016 je isplaćen iznos od 6,600€ u ime usluga vezanim za uništenje i ukopavanje umrlih goveda. Prema računu izvršene su usluge za 60 njih cenom od 110€ po komadu. Mi na osnovi pružene dokumentacije nismo pronašli da je u okviru ugovora naznačena fakturisana cena od 110€ po komadu.
- Rizik** Nedostatak dokaza vezanih za cenu po jedinici može biti rizik da isplaćena cena u ime usluge ove vrste ne bude u skladu sa tržišnom cenom uzimajući u obzir da je ugovor sklopljen neposredno sa ekonomskim operaterom.
- Preporuka 14** Predsednik treba obezbediti da se slučajem bilo kakvog ugovora uzima u obzir i trošak za usluge i u slučaju da ponuđena cena nije povoljna traži usluge od nekog drugog operatera optimalnim troškom usluge.

3.1.4 Subvencije i transferi

Završni budžet za subvencije i transfere je bio 205,291€. Sa toga budžeta je potrošeno 204,270€. Iznos od 157,354€ je potrošen za subvencije javnih i ne javnih entiteta., dok iznos od 46,916€ je potrošen kao transfer sredstava za individualne dobitnike.

Pitanje 15 – Podela subvencija – Srednji Prioritet

- Nalaz** Kod izdvojenih subvencija za Fudbalski Klub Lepenac, prema isplati datuma 27/09/2016 u vrednosti od 1000€ primetili smo da nedostaju opravdani zahtevi od strane dobitnih entiteta za potrošnju finansijskih sredstava određenih prema kriterijumima unutrašnje Uredbe za podelu Subvencija i Transfera.
- Rizik** Ne poštovanje potrebnih kriterijuma, određenim u unutrašnjoj uredbi za subvencije i transfere, odnosno kriterijuma za podnošenje kompletiranih i opravdanih zahteva, za dobijanje prava za dodelu finansijskih sredstava može rezultirati potrošnjom finansijskih sredstava od strane dobitnika na netačan način prema relevantnoj prirodi.
- Preporuka 15** Predsednik treba obezbediti preduzimanje potrebnih radnji za poštovanje određenih kriterijuma unutrašnjom uredbom, za obezbeđenje zahteva dobro opravdanih od strane dobitnih entiteta, slučajem dobijanja odluke za podelu finansijskih sredstava.

3.1.5 Kapitalne Investicije

Završni budžet za kapitalne investicije je bio 1,187,611€. Sa toga budžeta je tokom 2016 potrošeno 1,014,508€. Opština Kačanik je tokom 2016 godine razvila 97 aktivnosti nabavke u vrednosti od 1,382,440€. Prema listi nabavke opština je imala još 13 aneks ugovora kao dodatni posao u iznosu od 40,781€. U nastavku ćemo predstaviti nalaze koji su proizašli od pregleda dosijea nabavke i isplata.

Pitanje 16 – Sklapanje ugovora za dodatni posao –Visoki Prioritet

Nalaz Testiranjem devet (9) uzoraka kapitalnih investicija u iznosu od 539,923€, pronašli smo da je u pet (5) slučajeva sklopljeno aneks ugovora za dodatni posao u iznosu od 10,935€. Aneks ugovori nisu sklopljeni zbog ne-predviđene poslove, već kao rezultat netačnog planiranja i pripreme predmere i procene.

Rizik Netačna priprema predmeri i procene za određene projekta je rezultirala sklapanjem aneks ugovora za dodatni posao, i istovremeno dodatne troškove za kapitalne projekte.

Preporuka 16 Predsednik opštine treba obezbediti da su unapred proverene sve predmere i procene za kapitalne projekte na način da realizacija projekata, koliko god puta je moguće, bude samo osnovom ugovora.

Pitanje 17 – Obezbeđenje tendera za kraći rok od roka ugovora – Visoki prioritet

Nalaz Kod ugovora za projekat „Izgradnja puta“ u selu Bićec u vrednosti od 24,605€, primetili smo da dobitni EO nije doneo obezbeđenje tendera prema zahtevima dosijea tendera. Zahtev je bio da obezbeđenje tendera bude za 90 dana, dok je isplaćeno samo za 60 dana.

Rizik Ne poštovanje kriterijuma tendera u ovom slučaju obezbeđenja tendera čini EO neodgovornim i to je nepoštovanje ZJN.takođe, drugi rizik je mogućnost povlačenja EO pre završetka procedura nabavke.

Preporuka 17 Predsednik treba obezbediti da se tokom svake aktivnosti nabavke poštuje ZJN i da su kriterijumi određeni u dosijeu tendera ispunjeni od strane učestvujućeg EO.

Pitanje 18 – Obezbeđenje izvršenja – Visoki prioritet

- Nalaz** Dana 18/03/2016 je sklopljen ugovor za održavanje i servisiranje automobila godišnjim iznosom od 11,750€. Prema kriterijumima dosijea tendera dobitnik će trebati plaćati 10% od vrednosti ugovora u ime obezbeđenja izvršenja. Nismo pronašli da je ovaj kriterijum ispunjen od strane dobitnika.
- Rizik** Nedostatak obezbeđenja izvršenja povećava rizik izvršenja ugovora od strane EO i onemogućuje konfiskaciju osiguranja u slučaju ne izvršenja poslova.
- Preporuka 18** Predsednik opštine treba obezbediti da kancelarija nabavke poštuje sve kriterijume tederu i u slučaju kršenja ili ne primene kriterijuma, traži odgovornost od službenika tačnije od menadžera nabavke.

Pitanje 19 – Prekoračenje ispravke vrednosti ponude – srednji prioritet

- Nalaz** Dana 19/11/2016 je sklopljen ugovor sa EO u iznosu od 8,227€ dok je njegova ponuda bila 8,827€. Nismo pronašli da komisija za procenu ponuda je ostavila otisak za ispravku ove ponude. Sto više, vrednost ugovora je bila za 600€ niža od finansijske ponude. Stepen od 7% je prevazišao dozvoljeni stepen od 2% i to predstavlja krešenje pravila koje proizilaze od Zakona za Javnu Nabavku.
- Rizik** Komisija za procenu ponuda nije postigla da ispuni pravne zahteve obzirom da će pre sklapanja ugovora trebati da preračuna vrednosti finansijske ponude. Ova činjenica je učinila da se sklopi ugovor sa EO kao neodgovorni ponuđač. Zbog toga, ne poštovanje zakona koji proizilaze iz Zakona Javne Nabavke može imati kao rezultat sklapanje nekontrolisane ponude i nepravljene blagovremeno kao i ne transparentnost prema ostalim ponuđačima.
- Preporuka 19** Predsednik opštine treba obezbediti da će kancelarija nabavke, tačnije komisija za procenu ponuda poštovati sve kriterijume dosijea tendera kao i ostale zakonske zahteve i u slučaju kršenja ili ne primene kriterijuma, da traži odgovornost od službenika, tačnije od menadžera nabavke.

Pitanje 20 – Isplata na privatni račun – Visoki prioritet

Nalaz Slučajem pregleda isplate, primetili smo da jedna isplata od 11,000€ je isplatena na računu EO za održavanje lokalnih puteva. Prema informacijama i pruženim dokazima, ova isplata je otkazana jer je isplata izvršena na drugi bankarski račun operatera i ne na računu predstavljenom u sistemu u slučaju ubacivanja snabdevača u sistemu Free balans.

Rizik Ovakve isplate mogu rezultirati sa mogućom manipulacijom javnog novca. Nedostatak kontrole je rezultirao sa ne izvršenjem isplate na relevantnom računu EO. Ovaj način isplate može povećati potencijalni rizik da za isti posao bude izvršena dvostruka isplata.

Preporuka 20 Predsednik treba razmotriti zbog čega je došlo do takve isplate, i da obezbedi da službenik sertifikovanja ne sertifikuje nijednu isplatu na relevantan račun, ili koji nije deo ugovora, i da se ovakvi slučajevi ne ponavljaju u buduću.

Pitanje 21 – Sufinansiranja i ostale isplate – Visoki Prioritet

U 2016 godini, Opština je isplatila iznos od 97,428€ na računu NVO „Kosovo Luxemburg“ kao sufinansirajući u tri dobijenih projekata, za (1) Razvoj zajednica, (2) Podrška za početi i postojeći biznis, i (3) Premeštanje osoblja GCPM. Testirali smo sve isplate i u okviru isplata našli smo da iznos od 25,000€ isplaćen na računu donatora je izvršen na osnovi jednog aneksa za izgradnju krova škole u selu Stagovo, dok u prilog nismo našli predmeru i procenu projekta. Drugi iznos od 25,728€ je učinjen u ime projekta za asistiranje počenim i postojećim biznisima. Ostale isplate su izvršene za donatora prema projektu „Razvoj zajednica“ predstavljajući izveštaj za pomoć malinama za 15 dobitnika i sistem bodova za 16 ostalih dobitnika. Opština je isplatila i registrovala pogrešno kao avanse za investiciju, dok ove isplate pripadaju kategoriji za subvencije i transfere a ne kategoriji za kapitalne investicije. Takvi slučajevi isplata iz kategorije za kapitalne investicije su pronađeni u svim ostalim isplatama obuhvaćenim ukupnim iznosom od 97,428€.

Rizik Isplata troškova za subvencije i transfere iz kategorije kapitalnih investicija, može imati negativan uticaj na potpunost, kvalitet i tačnost pruženih finansijskih izveštaja. Isplate, kao takve, su pogrešno klasifikovane i mogu rezultirati sa isticanjem pitanja.

Preporuka 21 Predsednik treba poboljšati proces planiranja i da obezbedi nadzor ovih sporazuma od iniciranja do njihove potpune realizacije kako bi sprečio isplate za subvencije i transfere iz budžeta za kapitalne investicije.

3.2 Imovine

3.2.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Tokom 2016 godine Opština je učinila vidljivi napredak u pogledu registrovanja imovine u poređenju sa predhodnom godinom. Nasuprot napredku, još uvek nije postignuto da registar računovodstva imovine bude tačan. Ne registrovanje kapitalne imovine prema relevantnoj kategoriji je tretirano u delu Isticanja Pitanja u Mišljenju, dok će se u nastavku predstaviti nekoliko drugih pitanja, koje će opština trebati uzeti u obzir u 2017 godini.

Pitanje 22 - Upotreba E-Imovine na nefunkcionalan način -Visoki Prioritet

Nalaz Opština Kačanik koristi softver „e-Imovina“ za registrovanje ne finansijskih imovina ispod 1000€ i rezerve. Prema službeniku ovaj sistem nije dovoljno funkcionalan zbog ne obračunavanja obezverđivanja.

Rizik Ne funkcionisanje sistema e-imovina uzimajući u obzir i obračunavanje obezvređivanja za imovine ispod 1000€ imaju kao rezultat da predstavljeni iznos u godišnjem finansijskom izveštaju bude netačan i ne pomaže menadžmentu u planiranju za kupovinu opreme u potrebno vreme.

Preporuka 22 Predsednik treba obezbediti da će e-imovina funkcionisati u punim kapacitetima, i slučajem planiranja budžeta da se uzmu tačne informacije za amortizovanu opremu, na način da se omogući njihova zamena u potrebno vreme tako što će izbeći probleme operativnim aktivnostima opštine.

3.2.2 Tretiranje gotovog novca i njegovih ekvivalenata

Pitanje 23 - Depozit u banci -Visoki Prioritet

Nalaz Prema finansijskim pravilima sva sredstva do 10€ se mogu prikupiti u gotovini od strane opštine. Ali na kraju dana se trebaju preneti u banku zajedno sa preglednim dokumentom određenim kao broj identifikacije UNIREF-om. Testiranje depozita sredstava od 1,942€ je urađeno dana 21/03/2016 dok su ova sredstva prikupljena između datuma 14/03-18/03. Ova praksa je redovna u opštini Kačanik.

Rizik Ne primena pravila Riznice za depozitiranje javnog novca na kraju dana ima kao rizik da se čuvanje novca za nekoliko dana redom može zloupotребiti ili manipulirati.

Preporuka 23 Predsednik treba obezbediti da će se ovakva praksa ukinuti, i da će se primeniti zahtevi finansijskih uredbi da se sve sume prikupljene u gotovini, deponuju u banci unutar određenih pravnih rokova.

3.2.3 Potraživanja

Računi potraživanja opštine predstavljaju iznose sredstava kojima se građani i organizacije obavezuju opštini za usluge, poslove, robe ili imovine koje su dobili od strane opštine. Prema podacima predstavljenim u GFI ukupan iznos ovih računa na kraju 2016 godine bio je 1,289,500€.

Pitanje 24 - Kontinuirani porast neprikupljenih dugova - Visoki Prioritet

Nalaz Iako prihodi poreza na imovinu čine najveći deo sopstvenih prihoda, one su na kraju godine rezultirale jednim neprikupljenim dugom od 1,002,540€. Drugi značajan slučaj, je bio i dugovima takse ne firme gde na kraju 2016 godine su bile neprikupljene 204,280€. Ove tre vrste su predstavljene kao računi potraživanja na kraju godine. Nismo primetili da opština ima konkretnu strategiju za prikupljanje/smanjenje potraživanja.

Za 2016 godinu opština tereti taksu na firmu za biznise u iznosu od 42,850€ dok prikupljeni prihodi za 2016 godinu bili su 23,844€ ili 56% iz plana. Evidencija koju vodu odgovorni službenik sadrži samo godišnje teretenje dok ova evidencija ne sadrži i prošlogodišnji saldo. Prema finansijskom izveštaju na kraju 2016 godine ostale kao računi potraživanja iznos od 204,290€. Mi nismo bili u stanju da potvrdimo ovaj iznos zbog nedostatka vodeće evidencije od strane odgovornog službenika. Sto više, opština je preduzela nekoliko ograničenih akcija, ali nema ikakve sveobuhvatne strategije za prikupljanje ovih računa potraživanja.

Drugi slučaj, su i lokali koje je opština odlukom Skupštine datuma 03/05/2012 srušila oko 26 starih lokala sa ciljem izgradnje gradskog parka. Ne prikupljeni iznos od strane zakupnika na kraju 2016 godine je bio 33,325€. Opština nije analizirala i razmotrila mogućnosti prikupljanja ovog iznosa od strane zakupnika.

Nalaz Opština je preduzela nekoliko radnji prema korisnicima opštinske imovine tako što im je poslala pisma/opomenu za obavljanje obaveza i ovo je imalo efekta do neke mere. Prihodi kirije još uvek ostaju izazov i potrebna su dodatna angažovanja od strane menadžmenta opštine.

Preporuka 24 Predsednik treba obezbediti da će evidencije za sve poreske obveznike biti ažurirane i kompletirane sa svim potrebnim informacijama i da analizira razloge za nisko prikupljanje, kao i da stvori mehanizme za porast prikupljanja. Takođe, da nađe praktično rešenje za dugove ostalih od zakupnika srušenih lokala.

3.3 Neizmirene obaveze

Izveštaj neizmirenih obaveza prema snabdevačima je na kraju 2016 godine je bio u iznosu od 126,590€, dok je u 2015 godini bio 69,400€. Dakle, uočljiv je porast od 57,190€. Takođe, na kraju godine su predstavljen nepredviđene obaveze kao sudski kontesti u iznosu od 279,450€, dok su u predhodnoj godini bili 194,980€. Prema analizi isplativih računa, primetili smo da je opština u 2016 godini isplatila ukupno 126,590€ neisplaćenih računa 2015 godine.

Pitanje 25 - Slabo upravljanje obaveza -Visoki Prioritet

Nalaz Prema jednoj analizi proizilazi da je opština u 2016 godini isplatila račune 2015 godine u zinsou od 126,590€, dok su neisplaćeni računi predstavljeni na kraju 2015 godine bili 69,400€. Prema ovoj analizi proizilazi da opština nije predstavila tačno njene obaveze tako što je uzrokovala njihovo podcenjivanje od 57,190€;

Opština nije imala značajan plan toka novca za isplatu obaveza do kojih je došlo. Na kraju 2016 godine registrovane su obaveze iz kategorije subvencija i transfera u iznosu od 14,150€ dok je ostali iznos budžeta za ovu kategoriju bio 1,021€. Dakle prevaziđen je budžet za ovu kateforiju u iznosu od 13,129€. Kao pitanje za pažnju ostaće u sledećoj reviziji pregledati dali ima isplaćenih računa i ne predstavljenih od strane opštine.

Rizik Opština nije predstavila ispravno i tačno obaveze predhodne godine i kao rezultat ovoga podcenjila je njene obaveze. Takođe, ulaz obaveza van budžetnih podela, posebno za subvencije i transfere može imati rizik da jedan deo budžeta tekuće godine bude potrošen za obaveze ostale od predhodne godine.

Preporuka 25 Predsednik treba obezbediti da postoji tačno izveštavanje i na vreme svih neisplaćenih računa svih departmana, ako i treba obezbediti da se planiranje budžeta vrši na osnovi jednog jasnog plana tekućeg novca, tako što neće prevazići u nijednom slučaju podelu budžeta.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

Dodatak I: Pristup i metodologija revizije

Odgovornost Revizora i onih koji su odgovorni za upravljanje su detaljno prikazani u Mišljenju koje je utvrđeno u poglavlju 1.2 ovog izveštaja.

Dok je ključni rezultat našeg rada mišljenje revizije, ovaj izveštaj odražava celovitost našeg rada sa posebnim fokusom i na Pitanja Upravljanja uključujući i Finansijsko Upravljanje i Kontrolu. Ovo poslednje se zasniva u našem širem programu revizije usklađenosti koja se zasniva na riziku.

Opšti sažetak ima za cilj da prikaže glavne nalaze revizije i ključne akcije za koje se Predsednik Opštine treba osigurati da su preduzete zarad adresiranja identifikovanih slabosti upravljanja/kontrole.

Detaljni izveštaj pruža opširniji sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na utvrđivanje razloga nalaza revizije i za pružanje odgovarajućih preporuka za njihovo adresiranje. Da bi bio potpuniji, mi smo uključili pitanja koja su identifikovana tokom pred-revizije tamo gde je to bilo relevantno. Naši nalazi su definisani kao:

Visokog prioriteta – Pitanja koja se ukoliko ne adresiraju mogu rezultirati materijalnim slabostima u unutrašnjoj kontroli, i gde će preduzeta akcija pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola; i

Srednjeg prioriteta - Pitanja koja mogu i ne rezultirati materijalnim slabostima, ali gde će preduzeta akcija takođe pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Nalazi koji se smatraju niskog prioriteta su posebno izveštavani finansijskom osoblju.

Naše procedure su uključile pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva i supstancijalne testove kao i pridružene aranžmane upravljanja, samo do one mere do koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao da predstavljaju jednu sveobuhvatan prikaz svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionalne.

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije - što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se istiche i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta revizije	Date preporuke	Sprovedene	U procesu sprovođenja	Ne sprovedene
1.5 Preporuke	Visoki prioritet- Gradonačelnik treba da osigura da je analiza uredjena da se utvrde razloge za kvalifikacije revizorskog mišljenja i naglasku na pitanje stava. Akcija se mora preduzeti da se obrati značajne slabosti na sistematičan i pragmatičan način za ublažavanje slabosti otkrivene u osnovicu za kvalifikovano mišljenje.	Ova preporuka je primenjena		
	Visoki prioritet- Gradonačelnik treba da preduzmu odgovarajuće regulativne mere da osigura potpunu procesa usaglašavanja za pripremu godišnjih finansijskih izveštaja (GFI). Saopštenje gradonačelnika i glavnog finansijskog službenika kada su GFI dostavljaju Vladi treba da bude potpisan tek nakon svestranog razmatranja upravljanja preduzete u sadržaj i tačnost godišnjeg finansijskih izveštaja	Ova preporuka je primenjena		
2.3 Prošlogodišnje preporuke	Gradonačelnik bi trebalo da razmotri akcioni plan za adresiranje preporuka iz 2014 godine i onih od ranije. Ovaj plan treba da definiše razumnom vremenskom roku realizacije, i odgovorne osobe u modalitet aplikacije, sa fokusom na početku na područjima od velike važnosti, gde su identifikovane značajne slabosti. Napredak plana mora se pratiti direktno od strane gradonačelnika.	Ova preporuka je primenjena		

2.4 Kontrolna lista samo-ocenjivanja od strane MF	Gradonačelnik treba da se osigura da se lista samoocenjivanja je popunjena objektivno i dokumentovano da se identifikuju slabosti i da ih na odgovarajući način smanje, u skladu sa zahtevima Ministarstva Finansija Republike Kosovo.		Ova preporuka je delimično sprovedena, jer nije uradjena lista rizika.	
2.5.1 Aranžiranja davanja odgovornosti	Gradonačelnik treba da obezbedi reviziju postojećih uslova odgovornosti i izveštavanja opštinskih odeljenja kako bi osigurali poboljšane obaveze radi ostvarenja određenih ciljeva u toku jedne godine		Ova preporuka je delimično sprovedena, jer izveštaj nije bio potpun da bi utvrdili da su ciljevi upravljanja pravovremeno postignuti.	
2.5.2 Upravljanje rizika	Gradonačelnik treba da osigura da se uspostave i da su funkcionalne procedure i sistemi upravljanja rizikom. Osim toga, odgovornost za upravljanje rizikom se delegira direktno na relevantnom direktoru da obezbedi mjesečne izvještaje o realizaciji zahtjeva u ovoj oblasti i da se osigura da se rizici upravljaju.		Ova preporuka je delimično sprovedena, jer nedostatak pristupa rizicima ostaje za sprovođenje u budućnosti.	
2.5.3 Menadžersko izveštavanje	Gradonačelnik bi trebalo da razmotri postojeće mere opšte vlade i kvalitet unutrašnjeg izveštavanja u opštini. Pitanja treba adresirati do kraja 2016 godine. Kvalitet izveštavanja i budžetske kontrole treba razmotriti kritički i sistematski kako		Ova preporuka se delimično sprovedena, jer izveštaji direktora	

	bi se osiguralo postizanje ciljeva Opštine		treba da budu još bolji.	
2.6 Sistem unutrašnje revizije	Gradonačelnik treba da osigura da Jedinica za Unutrasnju reviziju ima odgovarajuće resurse i dovoljno osoblje. Osim toga, Gradonačelnik mora da obezbedi da sledeći aktivnost JUR bi trebalo voditi ka razvoju i implementaciji strategije revizije na osnovu rizika. Isto tako, da bi korist bio vidljiv, Gradonačelnik mora da preduzme mere da sprovede preporuke JUR unutar Opštine		Ova preporuka je delimično sprovedena jer je potrebno praćenje i sprovođenje preporuka JUR-a.	
3.4 Nabavka	Gradonačelnik treba da identifikuje uzroke nedostataka i preduzme odgovarajuće mere kako bi se osiguralo da su zahtevi Zakona o javnim nabavkama u potpunosti sprovedeni.	Ova preporuka je primenjena		
3.5 Troškovi ne putem nabavke	Gradonačelnik treba da osigura da ce Opština preduzeti dalje korake za poboljšanje kontrole nad rashodima i plaćanja koja su u skladu sa relevantnim zakonima i propisima.			Ne to se ne sprovodi jer se ne vrše isplate u skladu sa zakonima i propisima.
3.5.2 Nadoknade (Plate i Dnevnice)	Gradonačelnik treba da osigura da opština preduzme dalje korake za poboljšanje kontrole nad dosijea, tako da fajlovi su kompletni i dobro organizovana i preduzmu mere u vezi potpisivanja platnog spiska		Delimično je sprovedena preporuka. Nepotpuni dosijei koji će po njima biti kompletirani u 2017 godini.	

3.6 Prihodi (obuhvata sopstvene prihode)	Preporučujemo gradonačelnika da preduzme sledeće korake: 29 Da preduzme korake za poboljšanje sistema naplate i računovodstva kako bi se obezbedila efikasna i efektivna kontrole na fakturisanju i prihodima. Poboljšanje procedura povezanih sa ovim sistemom će omogućiti menadžmentu da prate i upravljaju glavne rizike, i da se osigura da odluke vezane za budžetiranje, planiranje i naplatu prihoda su propisno. Da se uveri da istraživanja i uslovljavanje pružanje usluga je uradeno u skladu sa zahtevima Administrativnog uputstva br. 03/2011 I br. 07/2011.	Ova preporuka je primenjena		
3.7 Imovine i obaveze	Gradonačelnik treba da osigura blagovremene registracije i ispraviti sva sredstva u relevantnim registrima u skladu sa zahtevima Uredbe 02/2013. Takođe, treba da obezbedi da osnovna sredstva se evidentiraju sadrže potpune informacije, uključujući datum kada je sredstvo stavljeno u upotrebu, tako da se obračun amortizacije može se precizno izvedena i odrediti status vlasništva.			Ne nije sprovedena ova preporuka, jer se ne primenjuju konkretne akcije za potpuno registrovanje imovine sa svim potrebnim podacima.
	Gradonačelnik treba da osigura da se popis kapitalne ne-finansijske imovine vršen je u skladu sa tada važećim propisima za ne-finansijskih imovine Budžetskih Organizacija i da osigura da popis se vrši na godišnjem nivou.			Ne ova preporuka nije sprovedena jer nema konkretnih akcija za popis imovine.
	Preporučujemo predsednika opštine da obezbedi da se opština maksimalno zalaze za obezbedenje podataka od treće stranke, sa posebnim isticajem na te stranke za koje se zna da su uradile značajne investicije za opstinu. Uzeti podatci se trebaju			Ne ova preporuka nije sprovedena. Nisu prikupljene informacije u vezi

	predstaviti na potreban nacin u registru imovina opstine. Najbolja praksa ce zahtevati osnovni godisnji obracun podataka izmeddu trecih strana i opstine za investicije u opstini za tekucu godinu.			uplata od trecih strana.
3.7.2 Tretiranje gotovog novca (i ekvivalenta gotovine)	Preporucujemo da gradonaclnik obezbedi da se dnevni novcani depoziti i kontrole su sprovedene u skladu sa vazecim propisima			Ne preporuka se ne sprovodi jer nema konkretnih akcija.
3.7.3 Tretiranje potrazivanja	Gradonaclnik treba da osigura da ce Opština preduzeti korake i razviti detaljan plan za prikupljanje starih dugova		Delimično se sprovodi ova preporuka, jer su samo neke opomene napisane.	
3.7.4 Tretiranje dugova	Gradonaclnik treba da osigura da ce Opština preduzeti dalje korake i razvijati akcioni planove za uplate u propisanom roku.			Ne ova preporuka nije sprovedena.
Ukupno	18	5	7	6

Dodatak IV: Pismo potvrđivanja

[Postavite logo Opštine]

PISMO POTVRĐIVANJA

O usklađenosti sa nalazima Generalnog Revizora za 2016 godinu i za sprovođenje preporuka

Za: Nacionalnu Kancelariju Revizije

Mesto i datum:

Poštovani,

Preko ovog pisma potvrđujemo, da:

- sam primio nacrt izveštaja Nacionalne Kancelarije Revizije o Reviziji Godišnjih Finansijskih Izveštaja Opštine Kačanik, za 2016 godinu (u daljem tekstu "Izveštaj");
- se slažem sa nalazima i preporukama i da nemam nikakav komentar o sadržini Izveštaja; i da
- ću u roku od 30 dana od dana prijema Završnog Izveštaja dostaviti jedan akcioni plan za sprovođenje preporuka, koji će uključiti vremenske rokove kao i osoblje koje će biti odgovorno za njihovo sprovođenje.

Predsednik:

XXXXXX

Komuna e Kaçanikut
Opština Kacanik
Municipal Kacanik

REPUBLICA E KOSOVES REPUBLIKA KOSOVA KOMUNA E KAÇANIKUT OPŠTINA KAÇANIK			
Data	12.05.17	Vendi	KAÇANIK
Nj. org.	01	Nupri	17-03-15801-1
		Shtojcë	1

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2016 dhe për implementimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Kaçanik, 12.05.2017

I nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për Auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Kaçanikut , për vitin 2016 (në tekstin e mëtejme "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

për Kryetari: BESIM ILIJA

